

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2021/177 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 10. veljače 2021.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za rješavanje krize povezane s izbijanjem bolesti COVID-19

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 175. treći stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ utvrđena su pravila za Fond europske pomoći za najpotrebitije („Fond”).
- (2) Europski parlament, Vijeće i Komisija zajednički su 17. studenoga 2017. proglasili europski stup socijalnih prava („Stup”) kao odgovor na društvene izazove u Uniji. Stupom se utvrđuje 20 načela koja su podijeljena u tri kategorije: jednake mogućnosti i pristup tržištu rada; pravedni radni uvjeti; te socijalna zaštita i uključenost. Tih 20 načela trebala bi usmjeravati djelovanja kojima se odgovara na krizu povezanu s izbijanjem bolesti COVID-19 kako bi se osigurao socijalno pravedan i otporan oporavak.
- (3) Države članice pogodila je kriza povezana s izbijanjem bolesti COVID-19 na dosad nezabilježen način. Kriza je dovela do ozbiljnih gospodarskih i socijalnih posljedica te je pogoršala situaciju za više od 20 % stanovništva Unije koje živi u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti, produbila socijalne podjele i povećala gubitak radnih mjesta, stope nezaposlenosti i nejednakosti. To je dovelo do iznimne situacije na koju je potrebno hitno odgovoriti

⁽¹⁾ SL C 311, 18.9.2020., str. 82.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 21. siječnja 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 2. veljače 2021.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

posebnim mjerama u skladu sa Stupom. Kriza ima i nerazmjerni socioekonomski učinak na žene i djevojčice te vodi k sve većoj feminizaciji siromaštva. Komisija i države članice trebale bi i dalje osiguravati ravnopravnost muškaraca i žena te integraciju i načela nediskriminacije i rodne perspektive tijekom različitih faza i u svim aktivnostima Fonda, u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

- (4) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 posebno negativno utječe na Fond i sposobnost partnerskih organizacija da pruže potporu osobama koje su najteže pogođene krizom. Od njegove uspostave 2014., iz Fonda je financirana pomoć za 13 milijuna ljudi godišnje, uključujući oko 4 milijuna djece. Nažalost, zbog krize je došlo do povećanja broja ljudi pogođenih oskudicom hrane i materijalnom oskudicom, a najpotrebitije se osobe suočavaju s posebnim rizicima i dodatnim poteškoćama. Nadalje, zbog krize je socijalna isključenost najpotrebitijih osoba izložena većem riziku. Stoga se države članice suočavaju s povećanim zahtjevima za potpore iz Fonda.
- (5) Kako bi se ublažili veliki šokovi koje su pretrpjeli gospodarstvo i društvo, što je dovelo do većih potreba za uslugama sustava socijalne skrbi država članica i imalo ozbiljan učinak na funkcioniranje unutarnjeg tržišta zbog iznimnih ograničenja koja su države članice uvele kako bi ograničile izbijanje bolesti COVID-19, Europsko vijeće pozdravilo je 23. travnja 2020. „Plan za oporavak” koji uključuje snažnu investicijsku komponentu, pozvalo na uspostavu Instrumenta za oporavak Europske unije i dalo Komisiji zadatak da analizira potrebe kako bi se sredstva mogla usmjeriti prema najpogođenijim sektorima i geografskim dijelovima Unije, pojasnivši pritom povezanost s višegodišnjim financijskim okvirom za 2021.-2027.
- (6) Uredbom (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ aktivirala su se dodatna sredstva kako bi se pružila potpora državama članicama u njihovim djelovanjima za uklanjanje posljedica krize u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19 i u pripremi socijalnog, otpornog i održivog oporavka gospodarstva i društva. Kako bi se pružio djelotvoran odgovor na socijalni učinak izbijanja bolesti COVID-19 na najpotrebitije osobe, tom se Uredbom previda dodjela dodatnih sredstava Fondu ako država članica tako odluči i u skladu s njezinim potrebama. Pritom bi države članice trebale obratiti potrebnu pažnju na povećanje broja najpotrebitijih osoba od izbijanja bolesti COVID-19, uzeti u obzir ključnu ulogu Europskog socijalnog fonda (ESF) u iskorjenjivanju siromaštva i borbi protiv socijalne isključenosti te održavati operativnu snagu ESF-a. Osim toga, potrebno je utvrditi gornje granice u vezi s dodjelom dodatnih sredstava za tehničku pomoć države članice. Uzimajući u obzir očekivano brzo trošenje dodatnih sredstava, obveze povezane s tim dodatnim sredstvima trebalo bi također opozvati pri zaključenju programa.
- (7) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Ta su pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i njima se pobliže određuje postupak za utvrđivanje i izvršenje proračuna putem bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te se predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (8) Pri donošenju mjera za zaštitu proračuna Unije bitno je da legitimni interesi krajnjih primatelja i korisnika budu zaštićeni na odgovarajući način.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći za sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripreme zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) (SL L 437, 28.12.2020., str. 30.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (9) Kako bi se osiguralo da države članice imaju dovoljno financijskih sredstava za brzu provedbu djelovanja za uklanjanje posljedica krize s obzirom na učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19 na siromaštvo i socijalnu isključenost i za pripremu na socijalan, otporan i održiv oporavak gospodarstva i društva, potrebno je omogućiti višu razinu plaćanja predfinanciranja za brzu provedbu djelovanja koja se podupiru dodatnim sredstvima. Iznos predfinanciranja trebao bi osigurati da države članice raspolažu sredstvima da što prije organiziraju isplatu predujmova korisnicima kako bi im se hitno pružila pomoć te da korisnicima nadoknade sredstva ubrzo nakon podnošenja zahtjeva za plaćanje.
- (10) Radi smanjenja opterećenja javnih proračuna u pogledu djelovanja za uklanjanje posljedica krize u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19 i pripreme na socijalan, otporan i održiv oporavak gospodarstva i društva, primjereno je državama članicama dati iznimnu mogućnost da zahtijevaju da se na potporu od dodatnih sredstava primijeni stopa sufinanciranja do 100 %.
- (11) Kako bi se osiguralo da države članice mogu brzo prilagoditi mjere u okviru Fonda kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19, primjereno je utvrditi posebne odredbe kojima se pojašnjava područje primjene tehničke pomoći.
- (12) U skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 ⁽⁶⁾ i u okviru u njoj dodijeljenih sredstava, trebalo bi provesti mjere u okviru ovog Fonda kako bi se odgovorilo na dosad nezabilježen učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19. Dodatna sredstva trebala bi se koristiti u skladu s rokovima iz te Uredbe i podložno relevantnim uvjetima utvrđenim u toj Uredbi i Uredbi (EU) 2020/2221.
- (13) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno odgovor na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i njegove socioekonomske posljedice na najpotrebitije osobe, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegovog opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (14) S obzirom na hitnost situacije povezane s izbijanjem bolesti COVID-19, primjereno je da ova Uredba stupi na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (15) Člankom 135. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ⁽⁷⁾ predviđa se da se izmjene Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 ⁽⁸⁾ ili Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom ⁽⁹⁾ koje se donesu na datum stupanja na snagu tog sporazuma ili nakon tog datuma ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu ako te izmjene budu utjecale na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Potpora iz članka 6.a Uredbe (EU) br. 223/2014 za 2021. i 2022. financira se iz povećanja gornje granice vlastitih sredstava Unije, što bi utjecalo na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Stoga se ta potpora ne bi trebala primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu ili u njoj.
- (16) Uredbu (EU) br. 223/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽⁶⁾ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).

⁽⁷⁾ Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.).

⁽⁸⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. - 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

⁽⁹⁾ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 223/2014 mijenja se kako slijedi:

1. članak 6. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Uz izuzetak dodatnih sredstava dodijeljenih kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19, kako je navedeno u članku 6.a, dodjeljivanje sredstava iz Fonda za razdoblje 2014.–2020. za svaku državu članicu navedeno je u Prilogu III. Najmanji iznos po državi članici je 3 500 000 EUR za cijelo razdoblje.”;

2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 6.a

Dodatna sredstva kao odgovor na krizu povezanu s izbijanjem bolesti COVID-19

1. Ako država članica to smatra primjerenim, sredstva navedena u članku 6. stavku 1. ove Uredbe povećavaju se kao odgovor na krizu povezanu s izbijanjem bolesti COVID-19, u skladu s člankom 92.b stavkom 5. sedmim podstavkom Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i pod relevantnim uvjetima utvrđenim u tom stavku. Dodatna sredstva čine vanjski namjenski prihodi iz članka 3. stavka 1. Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 (**) i podliježu njezinu članku 3. stavcima 3., 4., 7. i 9. Dodatna sredstva mogu utjecati na proračunske obveze za godine 2021. i 2022.

2. Odstupajući od članka 7. stavka 1., razdoblje za operativne programe kojima su dodijeljena dodatna sredstva u skladu sa stavkom 1. ovog članka traje do 31. prosinca 2022.

3. Odstupajući od članka 38. prvog stavka ove Uredbe, proračunske obveze za dodatna sredstva koje se odnose na svaki program izvršavaju se u godinama 2021. i 2022.

Odstupajući od članka 59. stavka 1. ove Uredbe, proračunske obveze za dodatna sredstva opozivaju se u skladu s pravilima koja treba slijediti pri zaključenju programâ.

4. Osim predfinanciranja iz članka 44. stavka 1., Komisija isplaćuje predfinanciranje u iznosu od 11 % dodatnih sredstava dodijeljenih za 2021. nakon odluke Komisije kojom se odobrava izmjena programa za dodjelu dodatnih sredstava.

Iznos isplaćen kao početno predfinanciranje kako je navedeno u prvom podstavku u cijelosti se poravnava u računima Komisije najkasnije do zaključenja programa.

5. Odstupajući od članka 20., na dodatna sredstva iz stavka 1. ovog članka može se primijeniti stopa sufinanciranja do 100 %.

(*) Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

(**) Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).”;

3. u članku 27. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Na inicijativu država članica i podložno gornjoj granici od 5 % dodjele Fonda u trenutku donošenja operativnog programa i 5 % dodatnih sredstava iz članka 6.a stavka 1., operativnim programom mogu se financirati priprema, upravljanje, praćenje, administrativna i tehnička pomoć, revizija, mjere informiranja, kontrole i evaluacije potrebne za provedbu Fonda, uključujući troškove pripreme i operativne troškove programâ vaučera ako te troškove snosi upravljačko tijelo ili drugo javno tijelo koje nije partnerska organizacija. Operativnim programom mogu se financirati i tehnička pomoć i izgradnja kapaciteta partnerskih organizacija i svih drugih dionika koji sudjeluju u provedbi Fonda, uključujući za jačanje kapaciteta za odgovor na krizu radi odgovora na izbijanje bolesti COVID-19. Djelovanja iz ovog stavka mogu se odnositi na sljedeće programsko razdoblje, uključujući omogućavanje nastavka potpore iz Fonda putem drugih fondova Unije.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 63.a

Primjenjivost

Članak 6.a ne primjenjuje se na Ujedinjenu Kraljevinu ili u njoj. Upućivanja na države članice u tom članku tumače se tako da ne uključuju Ujedinjenu Kraljevinu.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. veljače 2021.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS
